

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		LLM6025 Magyar dialektológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve				dr. Csomortáni Magdolna egyetemi adjunktus				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve				dr. Csomortáni Magdolna egyetemi adjunktus				
2.4 Tanulmányi év	III	2.5 Félév	II.	2.6 Az értékelés módja	Vi zs ga	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	36	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium	12
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					30
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					6
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	60				
3.8 A félév össz-óraszám	96				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	Kötelező jelenlét a szemináriumon (egy hiányzás engedélyezett). A szemináriumi dolgozatok előre megállapított határidőre való leadása, annak elhalasztása csak jól meghatározott okok miatt lehetséges.

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C3. Az anyanyelv nyelvészeti, dialektológiai jelenségeinek szinkrón, szükség esetén diakrón leírása.</p> <p>C32. A mai nyelvi, pontosabban nyelvjárási jelenségek ismerete és értelmezése. Az anyanyelv, illetve a nyelvjárás fő változásainak, valamint a normák és nyelvhasználatbeli különbségeknek az ismerete.</p> <p>Bármely nyelvjárási megnyilatkozás elemzése: az elméleti tudás gyakorlatba ültetése (az anyanyelv tanítása, a verbális kommunikáció megfigyelése, fejlesztése).</p>
Általános kompetenciák	<p>CT1. A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát.</p> <p>CT2. Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p>

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A magyar dialektológia alapkérdéseinek bemutatása az általános és szakmai kompetenciák megalapozása, fejlesztése céljából.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	•

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A dialektológia és feladatkörei. A nyelvjárás mint belső nyelvváltozat.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
2. A nyelvjárási jelenségek 1.	Előadás, magyarázat, szemléltetés.	
3. A nyelvjárási jelenségek 2.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
4. A nyelvjárási jelenségek 3.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
5. A nyelvjárási jelenségek 4.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
6. A nyelvjárási jelenséghatárok és a nyelvjárási alakulatok (helyi nyelvjárás, nyelvjárás csoport, nyelvjárási régió, nyelvjárás sziget, peremnyelvjárás).	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
7. A mai magyar nyelvjárások 1.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
8. A mai magyar nyelvjárások 2.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
9. A mai magyar nyelvjárások 3.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
10. A mai magyar nyelvjárások 4.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
11. Nyelvjárás és anyanyelvtanítás.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
12. Összefoglalás.	Előadás, magyarázat, megbeszélés.	
<p>Bibliográfia Benkó Loránd : <i>Magyar nyelvjárástörténet</i>. Bp., 1957. Cs. Nagy Lajos – N. Császi Ildikó: <i>Magyar nyelvjárások</i>. Bp., 2015. Kálmán Béla: <i>Nyelvjárásaink</i>. Budapest, 1966. Király Lajos: <i>A mai magyar nyelvjárások</i>. In: A magyar nyelv könyve. Szerk. A. Jászó Anna. Budapest, 1994. 521-558.</p>		

Kósa László – Filep Antal: <i>A magyar nép táji – történeti tagolódása</i> . Budapest, 1975. <i>Magyar dialektológia</i> . Szerk. Kiss Jenő. Budapest, 2001. Márton Gyula: <i>Magyar nyelvjárás</i> . Cluj, 1972. Péntek János: <i>A moldvai magyarokról és a csángó elnevezésről</i> . MNy. 2014, 437-447. Péntek János: <i>Típusok, csoportok, tájak a moldvai magyarban. Egy régi kérdés újragondolása</i> . MNy. 2020, 129-138.		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Nyelvjárásani kézikönyvek, szótárak, folyóiratok bemutatása.	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
2. A magyar nyelvjárásani kutatások története.	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
3. A nyelvjárásani kutatások módszertana.	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
4. Nyelvjárásani jelenségek a magyar nyelvjárásokban 1.	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
5. Nyelvjárásani jelenségek a magyar nyelvjárásokban	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
6. Összefoglalás.	Kiselőadás, megbeszélés, gyakorlatok, vita.	
Bibliográfia A BihalBocs honlapja. www.bihalbocs.hu . A Geolingvisztikai Műhely honlapja .geolingua.elte.hu. A magyar nyelv táji változatai az 1980-as évek végén. <i>Tanulmánygyűjtemény</i> . Szerk. Balogh Lajos. Bp., 1996. Balassa József: <i>A magyar nyelvjárások osztályozása és jellemzése</i> . Bp., 1891. Balogh Lajos: A városi nyelvjárások. In: <i>Élőnyelvi tanulmányok</i> . Szerk. Balogh Lajos, Kontra Miklós. Bp., 1990. 197-200. Bárczi Géza: <i>Magyar hangtörténet</i> . Bp., 1958. Benkő Loránd-Lőrincze Lajos: <i>Magyar nyelvjárás bibliográfia</i> . Bp., 1951. Csűry Bálint: <i>A népnyelvi bűvőlátat módszere</i> . Budapest, 1936 Imre Samu: <i>Megfigyelések a mai magyar nyelvjárások változásáról</i> . ÁNyT. VIII., 85-104. Kiss Jenő: <i>A rábaközi Mihályi nyelvjárásának hang- és alaktana</i> . Bp., 1982. Murádin László: <i>Erdélyi magyar nyelvfdrajz. Nyelvészeti tanulmányok</i> . Nagyvárad, 2010. Péntek János: <i>Népi nevek, népi hagyományok</i> . Marosvásárhely, 2003. Uő.: <i>Magyar nyelv- és nyelvjárászigetek Romániában</i> . MNy. 2005, 406-413. Szabó József: <i>Magyarországi és jugoszláviai nyelvjárászigetek</i> . Békéscsaba, Kecskemét, Szeged, 1990.		

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvásásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.
--

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A dialektológiai ismeretek logikus rendszere.	Vizsga	70%
	Az elméleti és gyakorlati ismeretek pontossága, adekvát alkalmazása		
	A terminológia ismerete		
	Kritikai attitűd		
10.5 Szeminárium	A nyelvjárásani jelenség elemzésének, a nyelvjárásani szempontokat követő szöveg- és korpuszelemzésnek, a nyelvjárásani szótárhasználatnak a	Szemináriumi tevékenység	30%

	kompetenciája		
10.6 Minimális követelmények			
A tanulmányi eredmények értékelése 10 (tíz) és 1 (egy) közötti egész érdemjegyekkel történik. Az 5 (öt) érdemjegy igazolja a minimális tantárgyi kompetenciák megszerzését, a vizsgán való átmenést.			

A kitöltés időpontja 2024.04.13.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.14.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje